

**VILNIAUS UNIVERSITETO
FILOSOFIJOS FAKULTETO TARYBA****POSĖDŽIO PROTOKOLAS**

2024-02-28 Nr. (1.2 E) 250000-TP-4
Vilnius

Posėdis įvyko 2024-02-27 – 2024-02-28 elektroniniu būdu.

Posėdžio pirmininkė doc. dr. Sigita Girdzijauskienė.

Posėdžio sekretorė specialistė Dovilė Tatarėlienė.

Dalyvavo: doc. dr. Sigita Girdzijauskienė, prof. dr. (HP) Lilija Duoblienė, prof. dr. Jonas Dagys, asist. dr. Jolanta Aleknevičienė, prof. dr. (HP) Audrius Beinorius, doc. dr. Algimantas Čepas, prof. habil. dr. Danutė Gailienė, prof. dr. Mintautas Gutauskas, doc. dr. Antanas Kairys, prof. dr. Evaldas Kazlauskas, prof. dr. Paulius Skruibis, doc. dr. Irena Stonkuvienė, prof. dr. (HP) Marius Povilas Šaulauskas, prof. dr. (HP) Rita Šerpytytė, doc. dr. Deimantas Valančiūnas, prof. dr. Laimutė Žalimienė, doc. dr. Rūta Žiliukaitė, stud. Samanta Valiušaitytė, stud. Vismantas Daujotas, stud. Eglė Lepeškaitė, dokt. Gediminas Šataitis.

Kvorumas priimti sprendimus buvo, nes posėdyje dalyvavo 21 Filosofijos fakulteto Tarybos narys iš 21.

1. SVARSTYTA. Mokslo darbų ir projektų teikimas VU metų pabaigos apdovanojimams už reikšmingus mokslo pasiekimus.

1.1. SVARSTYTA. Vilniaus universiteto mokslininkų skatinimo už reikšmingus 2023 m. mokslo pasiekimus apdovanojimams **geriausios 2023 m. mokslo publikacijos humanitarinių mokslų srityje** kategorijoje teikti Filosofijos instituto profesoriaus, dr. **Audriaus Beinoriaus** mokslo darbą.

Beinorius, Audrius (sudarytojas). *Ezoterizmo fenomenas: tarp Rytų ir Vakarų*. Mokslinių straipsnių rinktinė. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2023. 344 p. ISBN 9786090709030. eISBN 9786090709047. [M.kr.: H 006] [Indėlis: 1,000].

Šioje mokslinių straipsnių rinktinėje pirmą sykį lietuviškame akademiname lauke analizuojamas dar vis neretai mokslininkų ignoruojamas ezoterizmo fenomenas, į kurį žvelgiama tiek istorinėje perspektyvoje, tiek ir kaip į specifinio filosofinio mąstymo bei populiaros kultūros moderniam pasaulyje reiškinį. Keliamas klausimas, ar ezoterizmo reiškinio apibūdinimai galimi platesniame, nei vien Vakarų kultūros, kontekste? Ar negalėtume kalbėti apie globalųjį ezoterizmą, kuris sujungia Vakarų, Azijos ir kitų regionų ezoterines tradicijas, praktikas ir tekstus, bei analizuoti jį pasitelkus įvairias teorines prieigas ir metodologijas? Sudarytojo suburti dvylika Lietuvos filosofų, orientalistų, religijotyrininkų ir istorikų knygoje svarsto ir bando atsakyti į svarbius klausimus: kokios savitos istorinės ezoterizmo formos egzistavo ir vis dar skleidžiasi įvairiose Vakarų ir Azijos tradicijose/ Kokiais pavidalais tai pasireiškia: kaip sakrali žinija, slaptos perdavos, slaptos uždarų grupių praktikos ar specifiniai patirties metodai?

Knygą sudaro trys skyriai, pirmame „Regioniniai ir istoriniai ezoterizmo pavidalai“ žinomi Lietuvos mokslininkai pristato ir analizuoja ezoterizmo analogus antikiniame, Indijos, Kinijos, budizmo, islamo, judaizmo kultūrose ir religijose. Antras skyrius skirtas modernioms ezoterizmo apraiškoms 19-20 amžiais, diskutuojama ir laisvosios mūrininkijos sklaida Lietuvoje. Trečiame skyriuje svarstomos teorinės, filosofinės ir metodologinės ezoterizmo ir okultizmo problemos, ryšis tarp ezoterizmo bei šamokslo teorijų.

Knygoje plačiai analizuojamos ir plėtojamos nūdienos akademių ezoterizmo reiškinio tyrimų iškeltos problemos ir kviečiama į ezoterizmo reiškinį žvelgti kaip į dinamišką sekularizacijos ir jai priešingo poliaus – resakralizacijos – sąveikos procesą, vykstantį šiuolaikinio globalaus pasaulio kontekste. Apie ezoterizmą knygoje kalbama kaip apie pasaulinį, transkultūrinį reiškinį, kuris apjungia Azijos ir kitų regionų ezoterines tradicijas, praktikas ir tekstus, ir jis analizuojamas multidiscipliniškai - pasitelkiant tiek lyginamąją metodologiją bei įvairias modernias humanitarinių ir socialinių mokslų

teorines prieigas. Pabrėžiama, kad Vakarų ezoterizmo tyrimų laukas neišvengiamai susijęs su poleminiu Vakarų tapatybės diskurso bei kolonijinių santykių su kultūriniu kitoniškumu istorija. Tai, kad šiame rinkinyje į ezoterizmą bandoma žvelgti kaip į globalų reiškinį, yra neabejotinas knygos išskirtinis bruožas ir tarptautiniu mastu. Knyga skirta ne tik mokslininkams, bet ir visiems besidomintiems šiuo reiškiniumi ir perkeičia egzistuojančias ezoterizmo fenomeno sampratas.

Iš recenzentų vertinimo: „Ši blaivi, istoriškai ir filosofiškai tiksli knyga yra tikrai reikalinga ir Lietuvos akademinėi, ir neakademinėi bendruomenėms: pirmajai dėl suvokimo, kad didelė ir įvairi istorijos, antropologijos ir filosofijos tyrimų verta sritis yra vis dar nepelnytai palikta anapus mokslinio dėmesio, o antrajai dėl to, kad ezoterizmo kryptys, mąstysenos ir praktikos šioje knygoje pristatomos kaip sudėtingi ir negreit perprantami diachroniniai dariniai, nemaž nepanašūs į komerciškai sėkmingus laisvalaikio užsiėmimus.“ - *Doc. dr. Jurga Jonutytė (VDU, filosofija)*

„Būdama pirmuoju bandymu lietuviškosiose ezoterizmo studijose knyga neabejotinai tampa kertiniu šių tyrimų akmeniu, kurio pagrindu savo žinias konstruos istorijos, filosofijos, religijų studijų tyrėjai bei studentai.“ - *Prof. dr. Milda Ališauskienė (VDU, religijotyra/sociologija)*

Balsuota: už – 20, prieš – 0, susilaikė – 1.

NUTARTA. Vilniaus universiteto mokslininkų skatinimo už reikšmingus 2023 m. mokslo pasiekimus apdovanojimams **geriausios 2023 m. mokslo publikacijos humanitarinių mokslų srityje** kategorijoje teikti Filosofijos instituto profesoriaus, dr. **Audriaus Beinoriaus** mokslo darbą *Ezoterizmo fenomenas: tarp Rytų ir Vakarų*. Mokslinių straipsnių rinktinė. Vilnius: Vilniaus universiteto leidykla, 2023. 344 p. ISBN 9786090709030. eISBN 9786090709047. [M.kr.: H 006] [Indėlis: 1,000].

Posėdžio pirmininkė

doc. Sigita Girdzijauskienė

Posėdžio sekretorė

Dovilė Tatarėlienė

Išrašas tikras

Bendrujų reikalų skyriaus specialistė

Dovilė Tatarėlienė

2024-02-28